

RAPPORT OVER:

Ledningstrasé i Fredensborgveien.

R-1347

9. april 1976

OSLO KOMMUNE
GEOTEKNISK KONTOR

NO: C2^{III}

OSLO KOMMUNE
Geoteknisk kontor
KINGOS GT. 22, OSLO 4
TLF. 37 29 00

RAPPORT OVER:

Ledningstrasé i Fredensborgveien.

R-1347

9. april 1976

- Bilag A og B : Beskrivelse av bormetoder.
" C : Beskrivelse av laboratoriearbeider.
" 1 : Borprofil
" 2 : Lengdeprofil
" 3 : Situasjons- og borplan.

INNLEDNING:

Etter oppdrag fra Oslo vann- og kloakkvesen, rekvisisjon nr. 98831 av 18.9.75, har Geoteknisk kontor foretatt grunnundersøkelser langs en prosjektert ledningstrasé i Fredensborgveien på strekningen Dopsgate - Maridalsveien.

MARKARBEIDET:

På situasjons- og borplanen, bilag 3, er de utførte boringer angitt. Det ble i alt foretatt 30 sonderinger med slagbormaskin. Videre ble det foretatt 5 dreieboringer samt tatt opp en uforstyrret prøveserie. Boringene ble utført av mannskaper fra vår markavdeling i tiden 27.1. - 5.2. d.å.

BESKRIVELSE AV GRUNNFORHOLDENE:

Langs Fredensborgveien stiger terreng høyden på fra kote 16 nede ved Maridalsveien til kote 20 ved Dopsgate. Dybdene til fjell er stort sett små langs traséen, bortsett fra på strekningen mellom borpunktene 2 og 8. På denne strekningen er den maksimale bordybde målt til 16,2 m. Løsmassene på denne strekningen består øverst av ca. 1 m vei-overbygningsmasser av stein og sand. Under disse massene er det tørrskorpelære ned til ca. 3,5 m dybde. Under tørrskorpelaget er det middels fast lite sensitiv leire som går over i sand- og grusmasser nede ved fjell. Der dybdene til fjell er begrenset til ca. 4 m kan en regne med å ha tørrskorpelære til fjell. Det fjellet en vil komme i kontakt med langs ledningstraséen består av leirskifer og kalkstein. Fjellet faller tildels ganske steilt av i sørøstlig retning slik at små forskyvninger av ledningstraséen sideveis kan gi betydelige utslag med hensyn til fjelldybden.

Bilag 1 viser et borprofil fra borpunkt 4. Bilag 2 viser et lengdeprofil langs traséen.

OPPARBEIDELSE AV LEDNINGSGRØFTA:

De utførte boringer tilsier at grøfteprofilen langs Fredensborgveien blir liggende i ganske faste løsmasser og at det ellers vil bli betydelig fjellsprengning i grøfteprofilen. Grøftearbeidene langs Fredensborgveien vanskeligjeres på grunn av eksisterende bebyggelse som flere steder ligger tett inntil ledningstraséen. Disse forhold gjør at det må utvises stor forsiktighet ved grave

og sprengningsarbeidene. Ledningsarbeidene bør drives frem stappevis innenfor avstivede spuntvegger. Nødvendige sikringsarbeider, seksjonslengder osv. kan best vurderes under arbeidets gang.

Geoteknisk kontor

A. Eggestad

H. Sem.

Beskrivelse av sonderingsmetoder.

DREIEBORING:

Det anvendte borutstyr består av 20 mm borstenger i 1 m lengde som skrues sammen med glatte skjøter. Boret er nederst forsynt med en 20 cm lang pyramideformet spiss med største sidekant 30 mm. Spissen er vridd en omdreining.

Boret presses ned av minimumsbelastningen, i det belastningen økes trinnvis opp til 100 kg. Dersom boret ikke synker for denne belastningen foretas dreining. Man noterer antall halve omdreininger pr. 50 cm synkning av boret.

Ved opptegning av resultatene noteres belastningen på venstre side av borhullet og antall halve omdreininger på høyre side.

HEJARBORING: (RAMSONDERING)

Et $\varnothing$ 32 mm borstål rammes ned i marken ved hjelp av et fallodd. Borstålet skrues sammen i 3 m lengder med glatte skjøter, og borstålet er nederst smidd ut i en spiss. Ramloddets vekt er 75 kg, og fallhøyden holdes lik 27 - 53 eller 80 cm, avhengig av rammemotstanden. Hvor det er relativt store dybder (7-8 m eller mer) anvendes en løs spiss med lengde 10 cm og tverrsnitt 3,5 x 3,5 cm. Den større dimensjon gjør at friksjonsmotstanden langs stengene blir mindre og boret vil derfor lettere registrere lag avvarierende hårdhet. Videre medfører denne løse spiss at boret lettere dras opp i gjen i det spissen blir igjen i bakken.

Antall slag pr. 20 cm synkning av boret noteres og resultatet kan framstilles i et diagram som angir rammemotstanden Q_0 .

Rammemotstanden beregnes slik: $Q_0 = \frac{W \cdot H}{Z \cdot S}$ -- hvor W er loddets vekt, H er fallhøyden og Δs er synkning pr. slag. Dette diagram blir ikke opptegnet hvis man bare er interessert i dybden til fjell eller faste lag.

COBRABORING:

Det anvendte borutstyr består av 20 mm borstenger i 1 m lengde som skrues sammen med glatte skjøter. Boret er nederst forsynt med en spiss. Dette utstyr rammes til antatt fjell eller meget faste lag med en Cobra bormaskin.

SLAGBORING:

Det anvendte borutstyr består av et sett 25 mm borstenger med lengdene 1, 2, 3, 4, 5 og 6 m. Stengene blir slått ned inntil antatt fjell er nådd. (Bestemmes ved fjellklang).

SPYLEBORING:

Utstyret består av 3 m lange $\frac{1}{2}$ " rør som skrues sammen til nødvendige lengder.

Gjennom en spesiell spiss som er skrudd på rørene, strømmes vann under høyt trykk og løsner jordmassene foran spissen under nedpressing av rørene. Massene blir ført opp med spylevannet.

Bormetoden anvendes i finkornige masser til relativt store dyp.

Beskrivelse av prøvetaking og måling av skjærfasthet og porevannstrykk i marken.

PRØVETAKING:

A. 54 mm stempelprøvetaker Med dette utstyr kan man ta opp uforstyrrede prøver av finkornige jordarter. Prøven tas ved at en tynnvegget stålsylinder med lengde 80 cm og diameter 54 mm presses ned i grunnen. Sylinderen med prøven blir forseglet med voks i begge ender og sendt til laboratoriet.

B. Skovelbor Dette utstyr kan anvendes i kohesjonsjordarter og i friksjonsjordarter når disse ligger over grunnvannsnivået. Det tas prøver (omrørt masse) for hver halve meter eller av hvert lag dersom lagtykkelsen er mindre.

C. Kannebor Prøvetakeren består av en ytre sylinder med en langsgående skjærformet spalteåpning, løst opplagret med en dreiefrihet på 90° på en indre fast sylinder med langsgående spalteåpning. Prøvetakeren fylles ved at skjæret ved dreining skraper massen inn i den indre sylinder. Utstyret kan anvendes ved friksjons- og kohesjonsjordarter.

VINGEBORING:

Skjærfastheten bestemmes i marken ved hjelp av vingebor. Et vingekors som er presset ned i grunnen dreies rundt med en bestemt jamm hastighet inntil en oppnår brudd. Maksimalt torsjonsmoment under dreiningen gir grunnlag for beregning av skjærfastheten. Grunnens skjærfasthet bestemmes først i uforstyrret og etter brudd i omrørt tilstand. Målingene utføres i forskjellige dybder. Ved vurdering av vingeborresultatene må en være oppmerksom på at målingene kan gi gale verdier dersom det finnes sand, grus eller stein i grunnen. Skjærfasthetsverdien kan bli for stor dersom det ligger en stein ved vingen, og den målte verdi kan bli for lav dersom det presses ned en stein foran vingen, slik at leira omrøres før målingen.

PIEZOMETERINSTALLASJONER.

Til måling av poretrykket i marken anvendes et utstyr som nederst består av et porøst Ø 32 mm bronsefilter. Dette forlenges oppover ved påskrudde rør. Fra filteret føres plastslange opp gjennom rørene. Filteret med forlengelsesrør presses eller rammes ned i grunnen. Systemet fylles med vann og man måler vanntrykket ved filteret ved å observere vannstanden i plastslangen.

Poretrykksmålinger må som regel foregå over lengre tid for å få registrert variasjoner med årstid og nedbørsforhold.

Beskrivelse av vanlige laboratorieundersøkelser:

I laboratoriet blir prøvene først beskrevet på grunnlag av besiktigelse. For sylinderprøvenes vedkommende blir det skåret av et tynt lag i prøvens lengderetning. Derved blir eventuell lagdeling synlig.

Dernest blir følgende bestemmelser utført:

Romvekt γ (t/m^3) av naturlig fuktig prøve.

Vanninnhold w (%) angir vekt av vann i prosent av vekt av fast stoff. Det blir utført flere bestemmelser av vanninnhold fordelt over prøvens lengde.

Flytegrensen w_L (%) og utrullingsgrensen w_P angir henholdsvis høyeste og laveste vanninnhold for plastisk område av omrørt materiale. Plastisitetsindeksen I_P er differansen mellom flyte- og utrullingsgrensen.

Disse konsistensgrenser er meget viktige ved en bedømmelse av jordartenes egenskaper. Et naturlig vanninnhold over flytegrensen viser f.eks. at materialet blir flytende ved omrøring. Konsistensgrensene blir vanligvis bestemt på annenhver prøve.

Skjærfastheten s (t/m^2) er bestemt ved enaksede trykkforsøk.

Prøven med tverrsnitt 3.6×3.6 cm og høyde 10 cm skjæres ut i senter av opptatt prøve, $\varnothing$ 54 mm. Det er gjennomgående utført to trykkforsøk for hver prøve.

Det tas hensyn til prøvens tverrsnittssøking under forsøket. Skjærfastheten settes lik halve trykkfastheten.

Videre er 'uforstyrret' skjærfasthet s og omrørt skjærfasthet s' bestemt ved konusforsøk. Dette er en indirekte metode til bestemmelse av skjærfastheten, idet nedsynkningen av en konus med bestemt form og vekt måles og den tilsvarende skjærfasthetsverdi tas ut av en tabell.

Sensitiviteten $S_t = \frac{s}{s'}$, er forholdet mellom skjærfastheten i uforstyrret og omrørt tilstand. I laboratoriet er sensitiviteten bestemt på grunnlag av konusforsøk. Sensitiviteten bestemmes også ut fra vingeborresultatene. Ved små omrørte fastheter vil imidlertid selv en liten friksjon i vingeboret kunne influere sterkt på det registrerte torsjonsmoment, slik at sensitiviteten bestemt ved vingebor blir for liten.

BORPROFIL

Sted: **Fredensborgveien**

Hull: 4

Nivå: 18.4

Prø: Skovl

Aksialdeformasjon %

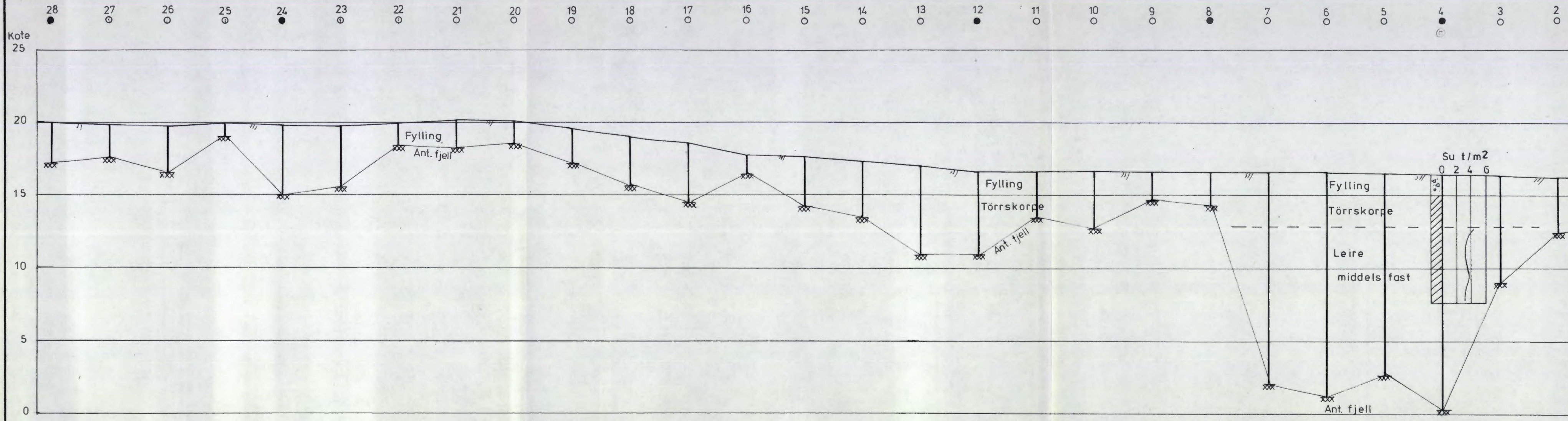

Bilag: 1

Oppdrag: R-1347

Dato: Mars 75

Dybde m	Jordart	Symbol	Vanninnhold w				Romvekt γ_{m^3}	Skjærfasthet ved trykkforsøk				Senilitet	
			Plastisk område		w_p	w_L		Konusforsøk ∇ , Vingeborring		$\ominus$	$\oplus$		
			20	30	40	50%	2	4	6	8	10	γ_{m^2}	
1	FYLLING		w=8.0%										
2	TÖRRSKORPE												
3													
4	LEIRE						1.98					2	
5							1.96					2	
6							1.95					3	
7							1.87					4	
8							1.84					4	
9							1.96					4	
10	Avsluttet												
15	Ant. fjell												
20													
25													
30													

Rettet:

Fredensborgveien Ledningstrase Dopsgt. - Maridalsveien Lengdeprofil	Målestokk L = 1:500 H = 1:200
	R-1347 Bilag 2
OSLO KOMMUNE Geoteknisk kontor	
Dato Mars 75	

Kart ref.

*NB Alle høyder på planens
2.0 m
Se del 2 hvor tallene
er risset 11/8-1978*

Tegnforklaring:

- Enkel sondering
- Dye sondering
- + Høydeborring
- ⊕ Boring
- ⊗ Boring med skoviborrl.
- ⊙ Boring med borer
- Terrenngote
- Boredybde + boring i fjell
- Ant. fjellgote
- Ikke boret til fjell

Fredensborgveien		Målestokk
Ledningstrasé		1:500
Dopsgt - Maridalsvn		R-1347
Situasjons- og borplan		Bilag 3
OSLO KOMMUNE		Dato Mars 74
Geoteknisk kontor		Kart.ref. NO:C 2